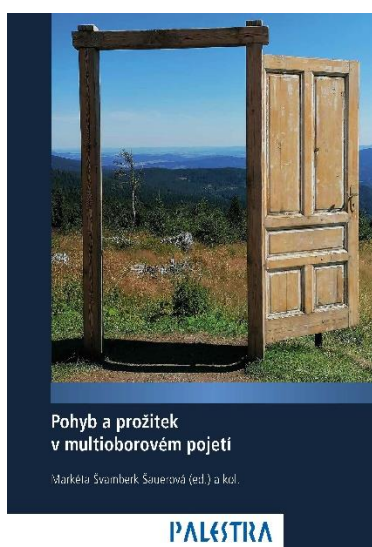

RECENZE

ŠVAMBERK ŠAUEROVÁ, Markéta, ed. a kol. *Pohyb a prožitek v multioborovém pojetí*. Praha: Vysoká škola tělesné výchovy a sportu Palestra, spol. s r.o., 2021. 260 stran. ISBN 978-80-87723-91-3.

Recenze kolektivní monografie doc. PhDr. Pavel Tilinger, CSc.

Dovoluji si studentům i pedagogům doporučit k pozornosti kolektivní monografii, která je věnována pohybu a prožitku z pohledu dvaceti autorů nejrůznější odborné specializace, z českých vysokých škol i ze zahraničních univerzit. To, co autory spojuje je studium významu pohybových aktivit a z těchto vyplývajících prožitků pro dosažení zdraví a pocitu životní pohody a spokojenosti v různých oblastech společenského života – filozofie, etiky, historie, biomedicíny, pedagogiky či psychologie.

Kniha sepsaná na 260 stranách obsahuje 18 sdělení, doplněných českým a anglickým souhrnem, bohatou literaturou

(cca 340 zdrojů) a rejstříky. Sdělení jsou seskupena do čtyř částí.

První část je věnována filozoficko-etickému a historickému pojetí pohybu a prožitku. Zde mě nejvíce zaujal příspěvek „Zodpovědným pohybem k zážitku z ozdravení společnosti“.

Ve druhé části se autoři zaměřují na konkrétní realizaci pohybových aktivit v různých prostředích. Naleznete zde studie zabývající se významem pohybových aktivit v rámci univerzity třetího věku, analýzu významnosti aktivit v lesním prostředí jako součásti lázeňské péče, zajímavý je i příspěvek „Pohyb a prožitek v lesní školce“.

Třetí část představuje vybrané terapeutické a edukační projekty, kde je zdůrazněn význam prožitku při práci a edukovaným jedincem či skupinou. Zde čtenář nalezne projekty osobnostně-sociálního rozvoje pedagogů středních škol a osobnostního rozvoje studenta dramatické výchovy na VŠTVS Palestra, dále potom i projekt integrace a osobnostního rozvoje obyvatel ve městě Verl ve Spolkové republice Německo, aktuální téma našich škol řeší „Projekt a realizace zážitkového programu zaměřeného na prevenci šikany na ZŠ“. Vaši pozornost si zaslouží i další příspěvky v tomto oddíle, které jsou věnované např. využití zvířat v zážitkové pedagogice či kognitivní trénink při kombinovaném studiu.

Čtvrtá část obsahuje sdělení, zaměřená na analýzu postojů různých církví ke sportu a tělesné výchově, na problematiku motivace studentů ke sportu a důvody výběru předmětu tělesná výchova v době

vysokoškolského studia. Poslední příspěvek je věnován sociální, pedagogické a právní problematice výchovy handicapovaných dětí v ekonomicky slabých rodinách.

Editorce se podařilo velmi citlivě a vhodně sestavit a do skupin rozdělit témata která reagují na současnou situaci v oblasti zážitkové pedagogiky a výchovy pohybem. Proto doporučuji!

Slovo editorky ke knize

doc. PhDr. Markéta Švamberk Šauerová, Ph.D.

Monografie „Pohyb a prožitek v multioborovém pojetí“ reaguje na aktuální situaci ve společnosti, zdůrazňuje význam pohybu a prožitku pro dosažení zdraví i pocitu životní pohody v různých oblastech společenského života. Volně navazuje na publikace vydané na VŠTVS PALESTRA k tématům zážitkové pedagogiky, prožitku a významu pohybu v životě jednotlivce i společnosti.

V současných diskusích o pohybu často zaznívá myšlenka, že pohyb tvoří jeden z nejvíce charakteristických atributů 21. století. Tento názor podporuje stále vzrůstající zájem o sport a aktivity spojené s pohybem, a to i přes zaznamenaný deficit pohybu u mladé generace. Pohyb je možné reflektovat jako rámec moderních společností, který vymezuje jejich strukturu. Na druhé straně se pohyb nestává pouhou vlastností jevů, které jsou ve společnosti přítomné, ale trvalým znakem vitality člověka, přičemž vyjadřuje stav a dynamiku celé lidské bytosti (Balážová, 2021).

Pohyb zobrazuje základní kontury života jednotlivce, dotýkajíc se jak jeho fyzicko-psychické kondice, tak i jeho smyslu

pro vnímání exkluzivity lidského života. Touto exkluzivností lidského života v kontextu pohybu máme na mysli pohyb jako existenciální mohutnost člověka, která ho konfrontuje s možnostmi vlastní existence, především se zkušeností svobody. Pohyb a svoboda pak tvoří ideové pilíře moderní společnosti, které se vzájemně ovlivňují. Mít prožitek z pohybu tedy v současnosti znamená mít prožitek ze svobody, který je obohacen o prostorovou dimenzi (Bauman, 2000).

V kontextu těchto myšlenkových východisek je i pojatá zde představovaná kolektivní monografie, sledující téma pohybu a prožitku z odborného pohledu filozofického, etického, biomedicínského, pedagogického i psychologického.

První část publikace se věnuje filozoficko-etickému a historickému pojetí pohybu a prožitku, následuje oddíl věnovaný pohybovým a prožitkovým aktivitám realizovaným ve venkovním (často lesním) prostředí. Třetí část se věnuje různě zaměřeným terapeutickým a vzdělávacím projektům, jejichž těžiště je založeno na využití zkušenosti a prožitku, jak k rozvíjení osobnostního, tak i profesního růstu. Závěr monografie je věnován tématům, která se zamýšlejí nad významem pohybu a sportu z odlišných hledisek, přesto svým pojetím patří do konceptu celé publikace a přinášejí řadu podnětů k zamyšlení mimo obvyklý rámec.

Věříme, že v současné nelehké situaci, kdy téměř rok je na celém světě významně omezena možnost pohybu i možnost získat přirozenými způsoby pozitivní prožitky, přinese naše kolektivní monografie pozitivní inspiraci a bude zdrojem zdravého optimismu.